

“Bu karmaşanın içinde, gürbüz bir ağacız.”

GÜRBÜZ

SAYI

5

EYLÜL-EKİM
2025

Kültür, Sanat ve Edebiyat Dergisi

5

2 AYLIK EDEBİYAT DERGİSİ

gurbuzdergisi.com

yayında!

MAVİ : BEYZA ÖZYURT 4
SÜMEYYE KEVSER YILMAZ

TOPRAĞIN KULAĞINDA 8
BEYZA ÖZYURT

BOZKIR 10
EBRAR SU KIRATLI

ZAMANA AH 12
BUSENUR KURAMAZ

KÜLLENMİŞ ENKAZ 14
ZEHRRA AKINCI

LİMAN 16
EBRAR YAŞARYILDIZ

HÜZN-İ DERMAN 18
NİLAY ÇETİNKAYA

PARAZİTLERİN AYNA SENFONİSİ 20
BÜŞRA GÜN

KENDİMCE 22
SEVGİ GÜLBAY

HAYAL KIRIKLARI ÜLKESİ 24
GİZEM YOLDAŞ

KONUŞUR SERÇELER 26
NİLGÜN ÇETİNKAYA

EYLÜL 28
ELİFE RANA YILDIRIM

YARIM KALAN 30
FEYZA YURDUNKULU

ÖLÜME YAKIN LABDA'DA BULUŞALIM 32
BEDİR HAMZA KETHÜDAOĞLU

IŞIK, KAMERA, YORUM 34
SÜMEYYE KEVSER YILMAZ

İMTİYAZ SAHİBİ &
GENEL YAYIN YÖNETMENİ
EBRAR SU KIRATLI

EDİTÖR
SÜMEYRA AKSOY

YAYIN KURULU
NİDANUR BAĞRIYANIK
SÜMEYYE KEVSER YILMAZ
GİZEM YOLDAŞ

TASARIM
NEZİHA ŞİMŞEK

ÇİZİM
EBRAR SU KIRATLI
AYŞE NAZ TAŞ
AYŞE YAĞMUR BOZDEMİR

DİJİTAL İŞLER
EMİR SELİM SOYDAN

SOSYAL MEDYA
İREM BAYDENİZ

SOSYAL MEDYA
HESAPLARIMIZ

 GURBUZDERGİSİ

 GURBUZDERGİSİ

RÖPORTAJ

SÜMEYYE KEVSER YILMAZ

mavi: Beyza Özyurt

Öncelikle sizi tanıyalım. Beyza Özyurt kimdir, hikayeniz nasıl başladı?

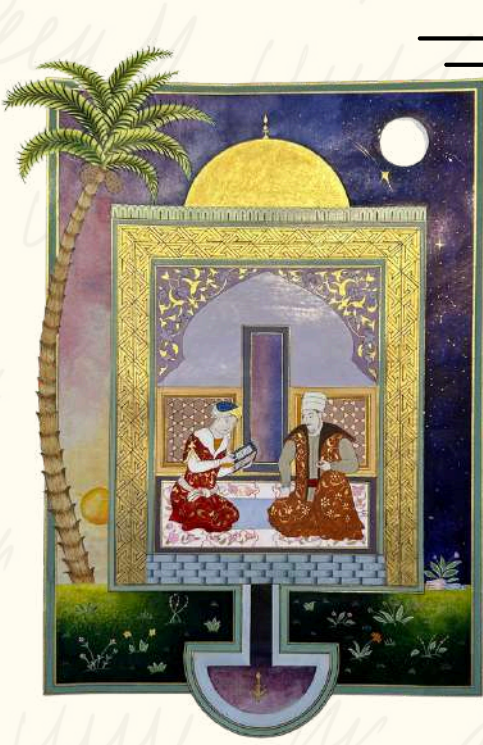
Ben Beyza Özyurt, 2003 yılında İstanbul'da doğdum. Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Geleneksel Türk Sanatları Bölümü'nden mezun oldum. Asıl alanım minyatür, yan dal olarak ise çini ve seramik eğitimi aldım. Şu anda Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde Geleneksel Türk Sanatları bölümünde yüksek lisans yapıyorum. Geleneksel sanatlara ilgim aslında her zaman vardı ama yolculuğum daha çok üniversite yıllarında şekillendi. Lise dönemimde dergilere yazarlık, çizerlik ve editörlük yapmam da sanat yolumu etkiledi. Sanatım, edebiyatla olan ilgimle harmanlanarak ilerledi diyebilirim. Bu nedenle, minyatür gibi ince ve anlatı yönü güçlü bir sanat dalının bana çok uygun olduğunu düşündüm.

Geleneksel Türk-İslam Sanatları içinde olan minyatür sanatını bize anlatır mısınız?

Minyatür, kelime anlamı olarak 'küçük resim' demektir. Ancak Türk-İslam geleneği içindeki minyatür, sadece küçük ölçekte yapılan bir resim değil; aynı zamanda bir hikâye anlatma biçimidir. Perspektifin farklı kullanımı, zaman ve mekânın aynı yüzeyde buluşabilmesi gibi özellikleriyle Batı resminden ayrılır. Daha çok kitap sayfalarında, yazılı metinleri görsel olarak desteklemek için ortaya çıkmış olsa da zamanla başlı başına bir sanat dalı haline gelmiştir. Benim için minyatür, geçmiş ile bugün arasında köprü kuran bir dil. Kültürümüzü, masallarımızı, tarihimizdeki olayları simgesel bir dille aktarmamıza olanak tanıyor. Baktığınızda sadece bir resim görmüyorsunuz; içinde zamanın akışını, mekânın çok katmanlılığını, bir hikâyeyi görüyorsunuz.

Sanata ilgi çoğu zaman çocuklukta filizlenir. Sizin minyatür sanatıyla yolunuz nasıl kesişti, bu ilginiz çocukluk dönemine mi dayanıyor?

Aslında annemin bu konuda etkisi çok büyük. Kendisi de Marmara Güzel Sanatlar Fakültesi Resim Öğretmenliği mezunu ve minyatür alanına ilgi duymuş biri. Onun yönlendirmesi ve ilgisi, benim de sanatla daha erken yaşta bağ kurmamı sağladı. İlkokulda resim derslerinde çizimimi bitirir, ikinci sayfaya geçmek isterdim. Normalde kimseye ikinci sayfaya geçme izni vermeyen öğretmenim, bana her zaman müsaade ederdi. Yetenekli olduğumu ilk fark edenlerden biri de oydu diyebilirim. Ortaokulda arkadaşlarım çizimlerime ilgi gösterir, lisede de bu ilgi devam ederdi. Zaten o dönemden itibaren resim eğitimi almam gerektiğine karar vermiştim. Minyatürle yolum üniversitede kesişti ama resme olan sevgim çok daha erken yaşlarda şekillenmişti.

Minyatür dışında ilgi duyduğunuz sanat dalları ya da uğraşlar var mı?

Minyatürün dışında özellikle edebiyatla çok yakından ilgileniyorum. Şiir yazmak benim için adeta bir nefes alma biçimi. Lise yıllarımda çeşitli dergilerde yazarlık, çizerlik ve editörlük yaptım. Bazen bir çizimimden ilhamla yazıyorum, bazen de yazdığım bir metin beni yeni bir görsel üretime yönlendiriyor.

RÖPORTAJ

SÜMEYYE KEVSER YILMAZ

Minyatür, kültürel mirasımızın önemli bir parçası. Sizce bu sanatı geleceğe taşımak için neler yapmalıyız, nasıl korumalıyız?

Minyatür, sadece bir sanat dalı değil, aynı zamanda tarihimizin, kültürümüzün görsel bir hafızasıdır. Bu mirası korumanın en etkili yolu hem eğitim hem de paylaşım üzerinden ilerlemek. Öncelikle minyatürü genç kuşaklara tanıtmak için daha fazla atölye, sergi ve eğitim programı yapılmalı. Dijital platformlar da bu süreçte çok önemli; minyatür sanatını sosyal medyada, online sergilerde ve dijital içeriklerde görmek, gençlerin ilgisini artıracaktır. Bunun yanında minyatürün teknik bilgi ve malzeme bilgisinin korunması için atölye çalışmalarının sürekliliği çok değerli. Benim inancım, bu sanatın yaşaması için hem ustaların elinden hem de yeni neslin ellerinden çıkacak eserlerle köprüler kurmamız gerekiyor.

Minyatür sanatına ilgi duyanlar için başlangıç seviyesinde neler önerirsiniz?

Minyatür sabır ve dikkat gerektiren bir sanat. Başlangıçta üstat eserlerini incelemek, küçük denemeler yapmak çok önemli. Hata yapmaktan korkmamak sürecin en değerli kısmı. Ayrıca malzemeyi tanımak da çok önemli; kalem, fırça, kâğıt ve renklerle çalışmak bu yolculuğun temelini oluşturur. En önemlisi de geleneksel ile günümüz arasında bağ kurup kendini kısıtlı hissetmemek. Bu sanatta her zaman özgür olabileceklerini bilmeleri gerekli.

Bu sanat yolculuğunda etkilendiğiniz sanatçı/hocanız var mı?

Üniversite yıllarımda Cihangir Ashurov hocam benim için çok önemliydi. Onun hem teknik bilgisi hem de sanat yaklaşımı bana çok şey kattı. Eserlerini gördükçe ilham buluyorum, gerçekten benim için çok kıymetli ve büyüleyici. Bunun dışında Levni'yi çok severim; onun eserlerindeki detaylar, renkler ve hikâye anlatımı bana hep yakın gelir.

Bitirme projenizde yer alan kale, ejderha ve kenarda tedirgin bir şekilde izleyen figürler dikkatimi çekti. Bu unsurları eserinize dahil ederken nelerden esinlendiniz, neyi anlatmak istediniz?

Aslında bu eserin hikayesini çok yakından tanıdığım birinden esinlenerek kendim yazdım. Hayatı boyunca hep başkaları için yaşayan bir adamın, ilk defa sesleri susturarak kendi için yola çıkmaya cesaret edişini anlatıyor. Susturduğu sesler de aslında dikkatinizi çeken o figürlerin ta kendisi. Ana figürün ulaşmaya çalıştığı kale ise onun saf benliğini temsil ediyor. Minyatürde kullandığım bu unsurlar, sadece görsel bir düzen değil, aynı zamanda derin bir hikâyeye anlatımı. Amacım, izleyenin kendi yolculuğuna dair bir kapı aralamak ve artık kendisi için bir yola çıkmasına teşvik etmektir.

kurduğum ilişki de çok besleyici oldu; bazen bir şiirden yola çıkarak minyatür yapıyorum, bazen bir minyatür bana yeni bir metin yazdırıyor. Genç kuşakların da bu sanatla bağ kurmasını çok istiyorum. Çünkü minyatür, sadece geçmişin hatırası değil; aynı zamanda bugünün diliyle yeniden üretilebilecek, geleceğe aktarılabilir bir köprü. Eğer her birimiz kendi alanımızda kültürümüze sahip çıkarsak ve onu günümüze taşırsak, köklerimizle daha sağlam bir bağ kurabiliriz. Benim dileğim, herkesin kendi sanat yolculuğunu cesaretle başlatması ve o yolda sabırla ilerlemesi.

Bu sanat dalında da olduğu gibi sanat işi emek ve sabır işidir. Sizi bu yolda motive eden şey nedir?

Sanat benim için bir ifade biçimi olduğu kadar bir keşif yolu. Beni motive eden şey, her yeni çalışmada hem kendimi hem de kültürümü yeniden keşfetmek. Minyatür yapmak sabır ister, detaylara odaklanmak gerekir; bu süreç bazen zor olsa da sonunda ortaya çıkan eser bana çok büyük bir tatmin hissi verir. Bir de insanlardan gelen geri dönüşler çok motive edici; yaptığım işin birilerine dokunması, onlarda bir his uyandırması beni çok mutlu ediyor ve daha üretken olmamı sağlıyor.

Son olarak söylemek istediğiniz şeyler var mı?

Aslında söylemek istediğim en önemli şey şu: Sanat benim için yalnızca bir üretim değil, aynı zamanda bir yolculuk ve keşif. Minyatürle kurduğum bağ, beni hem geçmişe hem bugüne hem de geleceğe taşıyor. Kendi kültürümü yeniden anlamamı sağlarken, aynı zamanda bana yeni ifade biçimleri de kazandırıyor. Bu süreçte edebiyatla

toprağın kulağında

bugün içimde bir uđultu var,
birinin adımı sessizce ağırışı gibi.
nerede dursam aynı sesi taşıyorum.
bir kuş, uçmayı unuttuğunda
kendi gövdesine yuva kurar derler
ben de öyle yapıyorum.

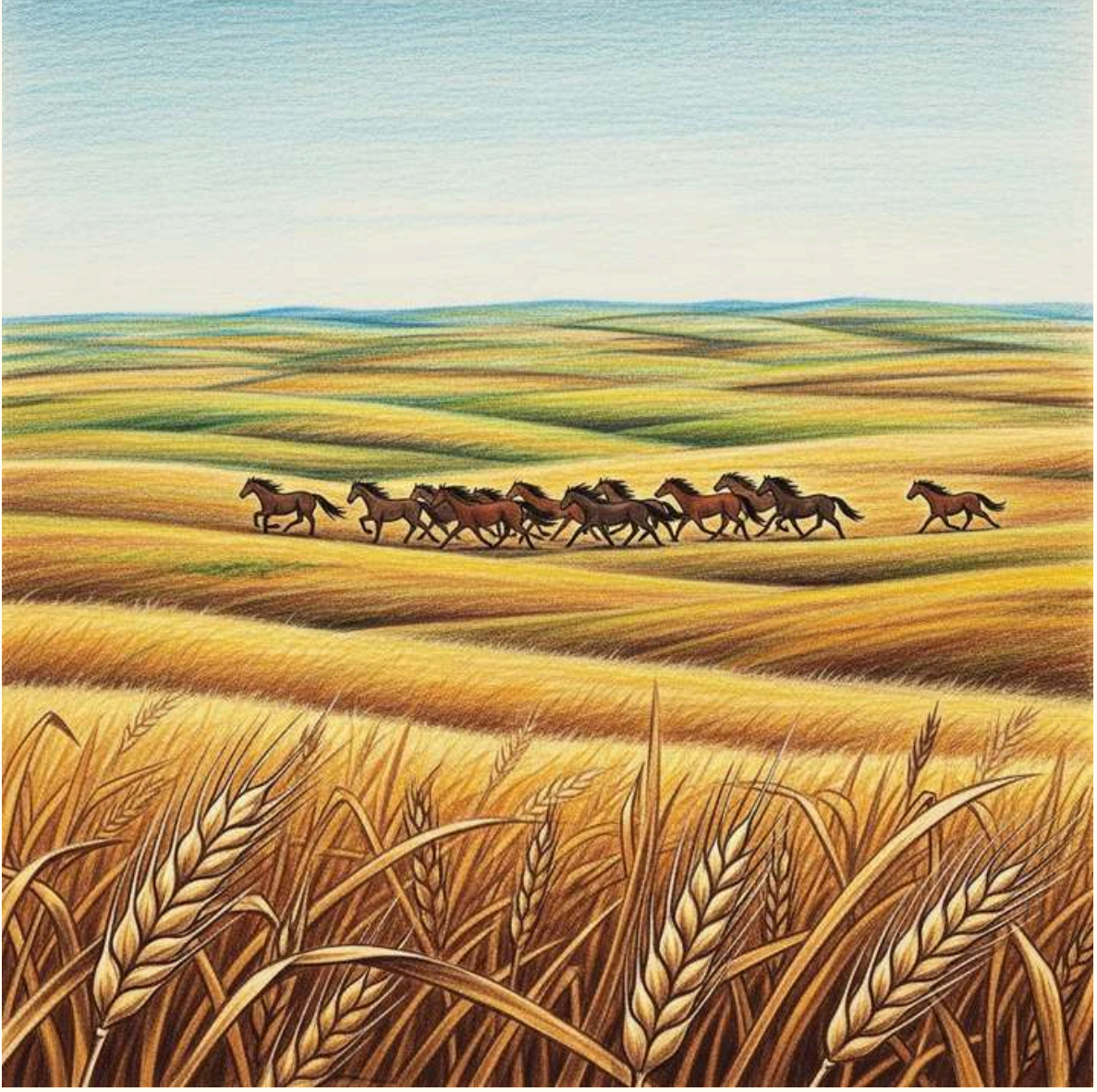
gövdemin içinde bir yer var,
taş gibi duran, hep aynı sızı.
her gün oradan geçiyorum,
aynı kaldırım, aynı taş.
ben değiştirim sanıyorum ama
taş beni tanıyor hâlâ.

bazı acılar geçmiyor,
sadece rengini deđiştiriyor.
ben unuttuđumu sandıka
o taş fısıldıyor adımı toprağa.
mezarlık duvarından süzülen sulara bakıyorum,
orada
ölümü değil,
yeniden başlamayı duyuyorum.

Beyza Özyurt

EBRAR SU KIRATLI

BOZKIR

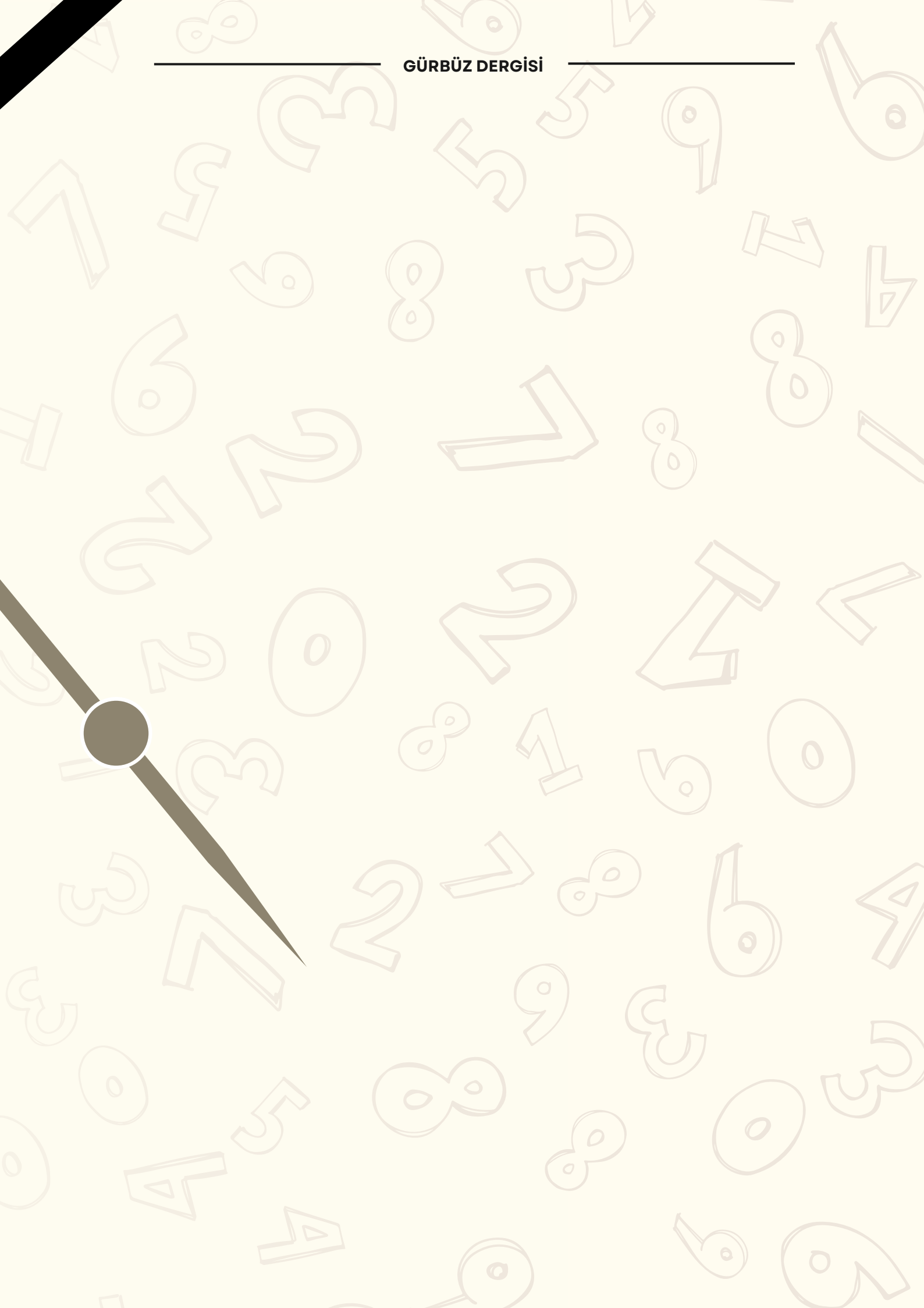
bozkır

Güneş doğdu bozkıra
ben bozkırın çocuğuyum
Toprağın çatırdayarak izler bıraktığı yerde
Atlar koşuyor, atamdan yadigâr
Bir soy hem silik hem derin
hem köklü hem kendine yabancı
Uçsuz bucaksız bir ova bahşedilmiş
Kazan dolusu nimetle
Zaman buğdayın topraktaki evrimidir
Bozkır büyür ve gelişir
Evlerin kapısı teker teker kapanır
Kadınlar mutsuzsa, toprak da mutsuzdur
akan çeşme de büyüyen çocuk da
Gözlerin yansımada birer birer
Eğilir kafalar
Kendini mi gizler o insanlar
Bin bir türlü plan ve hainlikle
Atasını tanımayan, harita okusa ne olur
kaybolur bu topraklarda
kurda kuzuya yem olur

Çobanı çok olsa da sürünün
Veya ekinin başında elleri belinde ağalar
Safkan at tektir, hükümdar da

zamana ah

Ah; bazısı saklanan kimisi parlayan yıldızlara,
Ah ki kaçırdığım, tutamadığım her mutluluğa!
Sisli bilinmezliktir dakikalar, zamanla mekik dokuyan,
Boynu bükük umutlardır, halimize yansıyan.
Hele bak durgunlaşan okyanuslara!
Kupadaki soğuk kahveye ve tutmayan kapı koluna,
Kapılıp da yarıda bıraktığın kitaplara.
Ne kadar tanıdık yetişemediğimiz yarınlara!
Nedir bu acelesi akrebin?
Yelkovan böylesine neden dönmekte istekli?
Öylesine yaşamlara mı tepkili!?
Görmezler mi ne arpa boyu yol gittim,
Ne de sevdiğimin simâsına kanabildim...
Bir çift gözde kaybolmadan, devamı başucunda bulamadan,
Geçip gidecek miyiz yâre varamadan?
Nihayetinde hatalar biriktirmeli ders çıkaracak,
Gülümsediğinde eşlik edebilecek, varlığıyla çoğalacağın dostlar...
Bittiğinde ömür macerası, anıya dönüştüğünde anlar,
Ancak o vakit insan yılların kıymetini anlar.

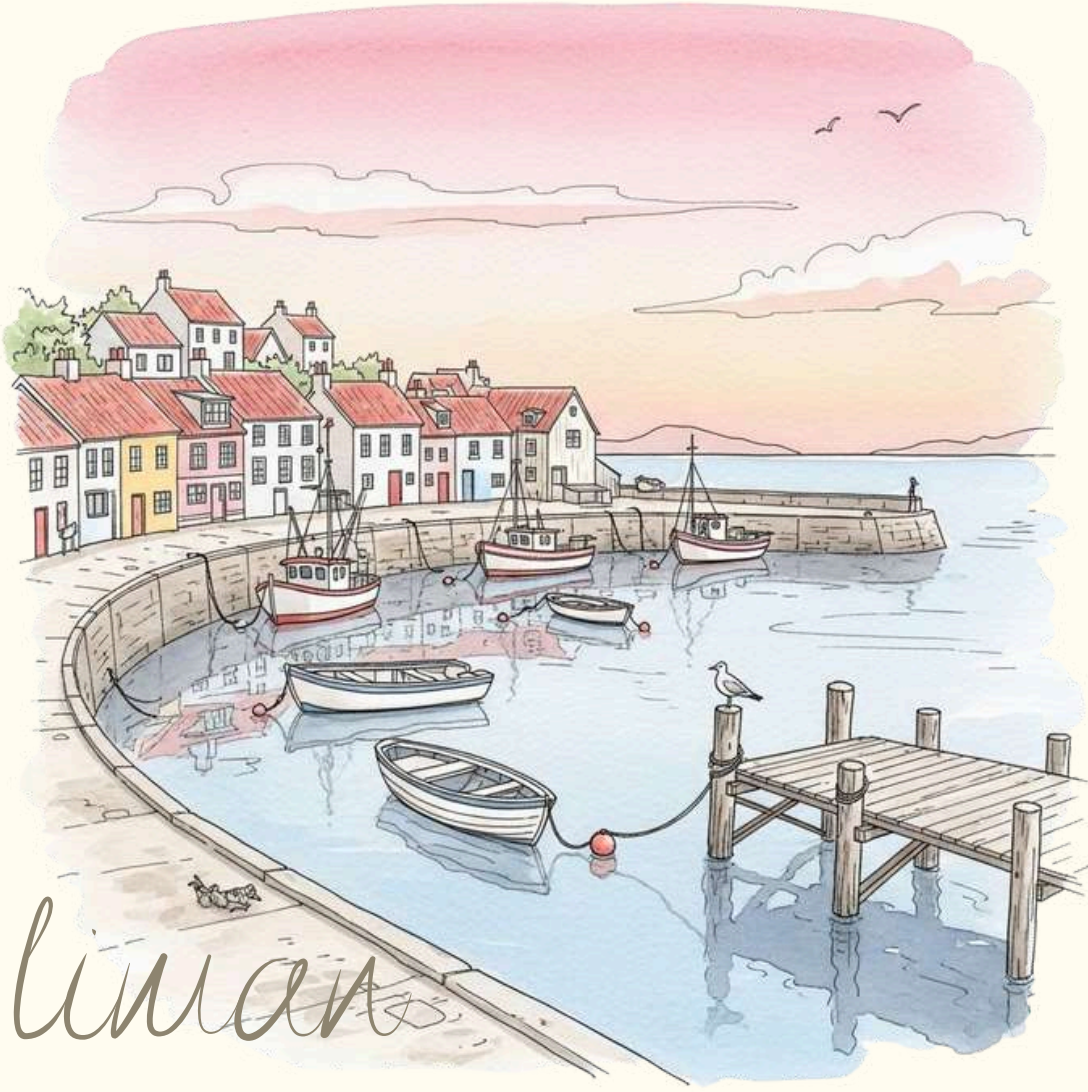
ZEHRA AKINCI

küŖlenmiŖ
enkaz

küllenmiş enkaz

Kırışık göz kapaklarının altında yarım kalmış hayaller...
Bir umut seyreder genç ve çevik bireyleri.
Tekrar umutsuzluk sardı bir babayı, bir anneyi
Piyano tuřlarında usulca gezebilecek eller şimdi dikiřten
yara bere,
Güçlü kollarıyla halter kaldıranların sırtında ezilir mal yükü.
Muazzam seslerin bile sesini keser iřveren.
Her yerde duyguları bastırılmış insan sürüsü...
Neden okula uzaktan bakar yetimi, öksüzü?
Senin görmekten korktuklarını yaşıyorsa insanoğlu;
Kaldır kafanı, bu kadarına çevirme artık yüzünü!

Denizin taşlar üzerinde çıkardığı sesi dinliyordu. Bazen dalgalar öyle vururdu ki kıyıya, oğlan derinlerindeki hislerinin doruk noktasına varana dek içine işlerdi denizin kokusunu ve o şiddetli ama bir o kadar da ısrarlı sesini. Işığın ve rüzgârın hafif serin ve masum ılıkliğının altında, limanın en ücra köşesine yerleşirdi her daim. Bazen etrafının sessiz oluşu onu hafiften hüzne doğru iterken, genel olarak bu halinden hoşnut biriydi. Geçmiş zamanda bir yerlerde bu sakin limanın oğlanla beraber bir ziyaretçisi daha olurdu. O zamanlarda oğlanın tavrı şimdiki kadar çok daha farklıydı. Güneşin ellediği suratındaki iki dudağının arasında ay gibi bembeyaz olan dişlerinin bir an eksik olmadığı türden bir

geçmiş doluydu. Şimdi tüm bu geçmiş, oğlanın nasırlı elleriyle kayaların arasına sıkıştırılmıştı. Bazen farklı hislere ev sahipliği yaptığını düşündüğü bu limandan bir türlü uzaklaşamıyordu. Uzaklaşmak gibi bir düşüncüyü, oğlanın aklına uzun sayılabilecek bir zaman öncesinde yanı başından ayrılmayan kız getirmişti. Birlikteliklerinin olduğu dönemlerde kız ve oğlan, yaşadıkları bu liman kasabasının getirdiği küçük – kendilerince büyük– sorumluluk ve zorluklardan birer kaçış rotası olarak belirledikleri bu sessiz limanın köşesine çekilirler ve küçük zihinlerinde yetişkin denilen insanlara saçma gelebilecek türden fikirlerini, kendi dertlerine derman saydıkları çözümleri

kendilerince hasbihal ederlerdi. Kızın oğlana betimlediği hikâyelerle dolup taşardı zaman. Dalgaların arkalarında bir fon sesi bıraktığı ve güneşin tenlerine zarifçe yanıklar oluşturduğu günlerin ardı arkası kesilmezdi. Oğlan, kızın hayal dünyasında ürettiği hikâyeleri gerçekmişçesine dinler ve kızın her mimiğiyle kendi yüzüne yansımalar yapardı. Kızın dudaklarından oğlana doğru süzülen kelimeler, limandaki kayalarda yankılanarak bazen oğlana çarpardı.

Kelimelerin hiddetinden ve hikâyelerin alıcılığından bazen oğlan gerçek dünyaya geri döner ve aslında yaşadıkları hayatın ne kadar boş ve bir o kadar da yalnız olduğunu fark ederdi. Bu durumun bu kadar gerçek oluşu, oğlanı rahatsız ederdi. Kızın her daim hayal dünyasında oluşu ve hiç geri dönmeyişi, oğlanda içinde kıza karşı birtakım sinir duygusunu oluştururdu. Fakat yaşının masumluk vasfını kaybetmeyecek büyüklükte olmamasından ötürü kızın dalgaların eşliğiyle anlattığı hayallerine “yanlışlıkla” tekrardan dalar ve yüzeyden çok daha derinlere inerdi. Liman yıllarla birlikte sadece ikilinin mana yüklediği, anlamsız sayılabilecek hikâyelerle doluyordu. Oğlan yaş aldıkça büyümenin verdiği değişimden ötürü, gerçek dünyaya ve anlatılanların aksine yüzleşmek zorunda kaldığı hayata olan odağını artırıyordu. Mevsimin yoğunlukla sert oluşu, oğlanın karakterinin biçimselliğini oluşturuyordu. Kıza olan görünmez ama hissi şiddetli olan bağı yüzünden, kızla beraber limanın sessiz köşesine inmeye devam ederdi. Kız, yılların aldırışsız ilerlemesine rağmen aynı zevk ve iradeyle hikâyelerine devam ederdi. Oğlan çoğunlukla bu vakitleri can sıkıntısıyla dinler; fakat kızdan ona doğru süzülen, tadı hâlâ damağında olan ve masumluğa ait o minik heyecansal duyguların lezzetini hissetmeye devam ederek kızla

birlikte kalırdı.

Bazen, yaşadığın yerin hayatında yaşayacak olacağın olayların birer habercisi olduğunu söylerlerdi. Oğlanın ve kızın kendilerini zorunlu tutmaya çalıştıkları ve hayal ettikleri dünyadan uzak, yaşadıkları hayatlarının acımasız oluşu; kıza oğlandan alacak olmasının sebebi olacaktı.

Oğlanın o günkü sözleri, kızın işitip hissedebileceği ağırlıkta değildi. Kızın kasabaya doğru yükünü taşımakta güçlük çektiği yüreği yüzünden bükülmüş, ince ve rüzgârın sağdan soldan estirdiği kuvvetle ayakta tutarak yürüdüğünü gördüğü bedeni, oğlanın o güne dair zıpkınla kalbine işlediği tek görüntüydü.

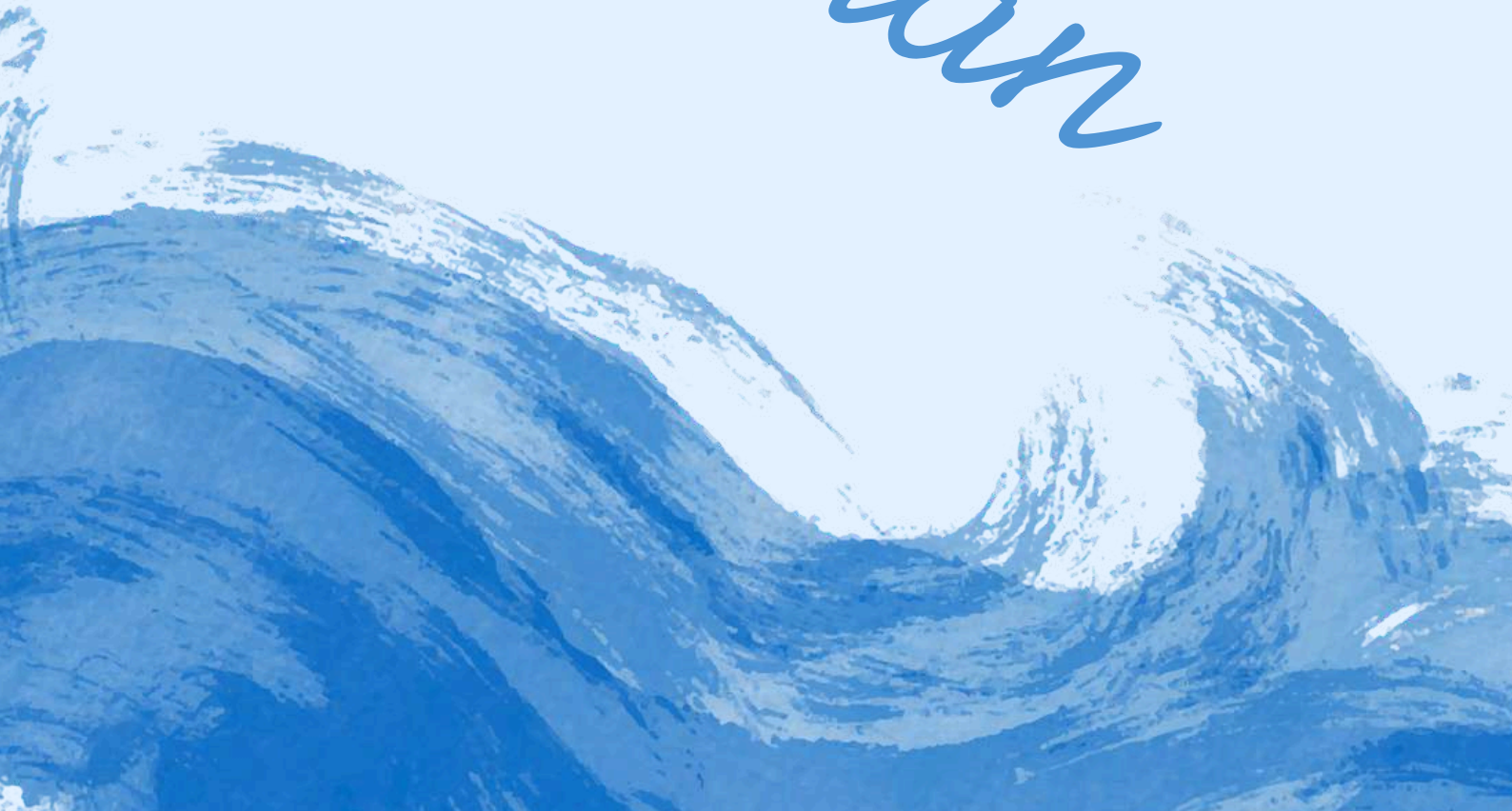
O günden sonra oğlan kıza bir daha görmedi. Sebebi sözleri miydi bilmiyordu. Sadece hayatında dayanmak zorunda olduğu bir zorluk daha olmuştu. Şimdi oğlan, o günün üzerinden geçen onlarca yılın ardından dalgaların sanki o günkü gibi kıyıya vuruşlarını dinlerdi. Hayatının çoğu dönemi aynı tonlarda gitmiş ve kızdan hikâyelerini duyduğu hayatların benzerini bile yaşamamıştı.

Ama sanırım bazen bu zorlukları biraz daha katlanılabilir kılmak için, zorlukları nerede veya ne şekilde geçirdiğin değil de daha çok kimle geçirdiğin önemliydi. Kızın hayatı nasıldı veya hâlâ şu an o hikâyeleri birilerine anlatıyor muydu bilmiyordu; ama geçmişini dolduran o her kelimenin, her hissini hâlâ en derininde bir yerlerde taşımaya devam ediyordu.

Şimdi ise limanın o sessiz köşesine gelerek, kayaların arasına sıkıştırdığı anıları izler ve bir ihtimal dalgaların ve rüzgârların nereden olduğunu bilmediği bir yerlerden kızın sözlerindeki o hissi taşıdığını hayal ederdi.

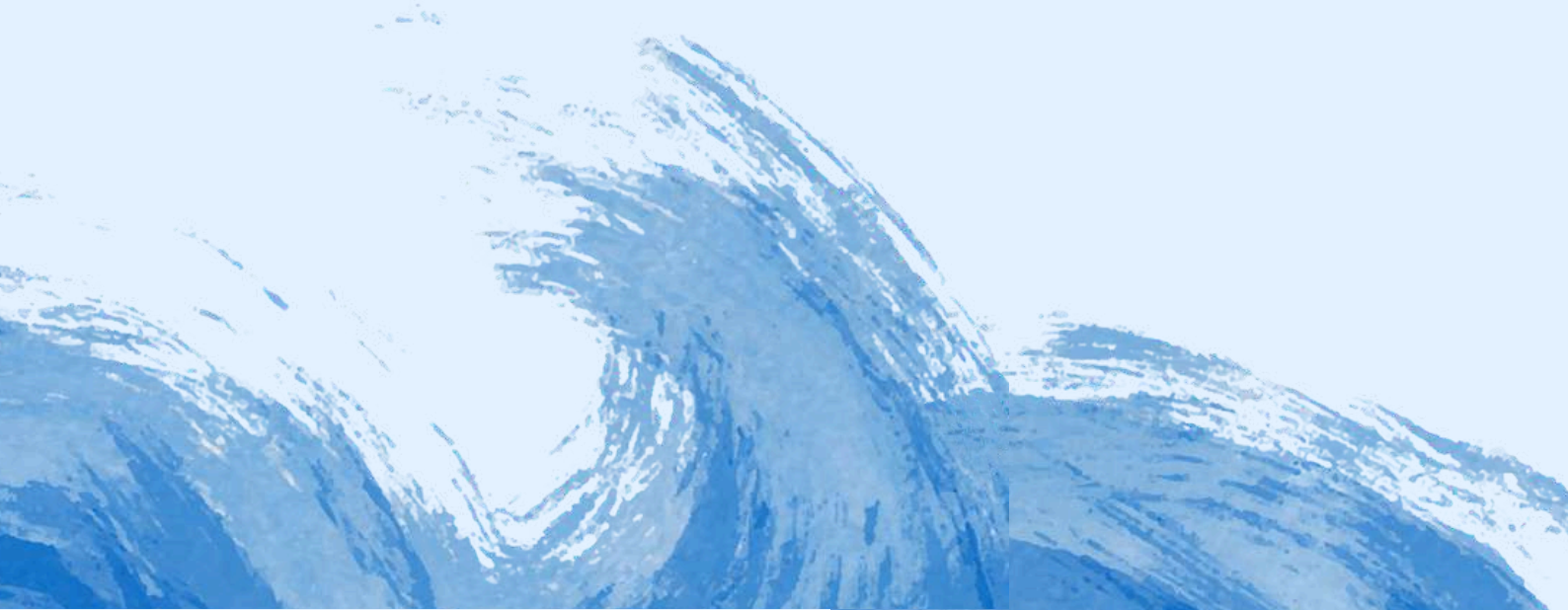
NİLAY ÇETİNKAYA

hiizn-i derman

hüzn-i derman

Denizlere sordum hüzn-i dermanları,
Bu bekleyiş ne kadar doğruydu?
Rüzgâr nereye çekerse o taraftaydım,
Beklentisiz bir dünya mümkün müydü?
Yokuşu çıkamayan bir at gibi,
Kıyıya vuran bir gemi gibi,
İhtimaller dökülüyordu bir bir
Sonbahar yaprakları gibi.
Her dalga bir sessizlikti aslında,
Sırlar içinde kaybolan.
Bir fırtına kopsaydı eğer,
Çarpışacaktık hayallerle.
Ait olmaya çalışan yapboz parçaları yalnızlığında,
Ellerimde çiçekler,
Bekliyordum hâlâ o güzel günleri.
Yine de deniz fısıldıyordu dalgaların ardından:
“Koşma.”
“Yakın Bahar”

BÜŖRA GÜN

paŕazitleŕin
ayna
senfonisi

parazitlerin ayna senfonisi

Dolduruyorsun sorularını zaten

Taşacak bardağa

Yanıyorum köklerimdeki çukurlarda birikmiş lavlarla

Bebeğim terk etme beni aynada gözlerimin şiştiği günlere

Biliyorum anlaşılması zor biri batmadan yürünmez yerlerde

Sessizliğim daha iyi tüm cümlelerimden, bu trigonometrik patoloji

Bebeğim terk etme beni parazitlerim kan akıtırken gözlerimden

Derinleşiyor, derinleşiyorum

Hissettiklerim gagası törpülenen bir pelikan

Bulanıklaştırıp uzaklaştırma beni karıştırarak tüm gölge ve ışığı

Kendime bağladığım tüm kablolardan akıp çarpıyor beni sesin

Kendimden uyuşarak uzaklaşmak ancak mümkün oluyor ittirdiğimde seni

O kadar itmişim ki her şeyi, boş bir kutuda çirpiniyorum bedenimde

Çirpinişların caz müzikleriyle bir dans gibi, her şey yolunda

Her şeyin yolunda olması hiç bu kadar yakmamıştı kalkanımı, tenimi

Ağırlaşıyor ve sendeletiyor, beni sırlıslam eden düşünce damlaların

En karanlığımdan çıkardığım bir ışık benim aşkım, kalbimi sökerek attığım

Zorlanıyor, zorlanıyorum uyurken düşlerim hiçlikte kavrarken kelimelerini

İndirgenemez ilahlaşmış bir şeytandan alıyorum tüm vahşiliğimle kelimelerimi

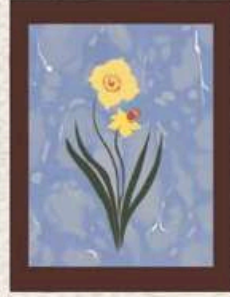
Bilmemek yüceleştirecek seni, ben de devam edeceğim dudaklarıma çiviler çakmaya.

kendimce

Kendi halinde, yorgun bir insanım.
Dağlara küskün, denizlere dargınım.
Yaşamayı bilmeyen bir ruhla,
Yürüyorum bu Ŗehrin sokaklarında.
Belki her adımda, "yaşamaya biraz daha yaklaŖırım" diye;
Tarih kokan sokakların içinde buluyorum kendimi.
Sanki benmiŖim her tarihin baŖrolü.
Bir yaprak hıŖırtısıyla dinlerim bu yalnız Ŗehri.
Lale kokularını içime çeke çeke yürürüm.
Belki Leylasını bulmaya çalıŖan Mecnun olurum;
Her gece Kız Kulesi'ne göz kırpan bir Galata,
Kendimi bulmak için çıktığım yolculukta,
Daha da kaybolurum bu Ŗehirde.

Belki de bulmama gerek yoktur,
Bu Ŗehirde ve bu bedende.
Öylesine,
Sesli bir sessizlikle,
Yaşamayı bilmem gerekir.
Anılarla dolup taŖan bu Ŗehrin sokaklarında,
O anılara bir seyirciyimdir;
En yüksek sesle alkıŖlamam gerekir.
Sadece yıldızları izlemeliyim,
Kendi yaşam çemberimde,
Herkesi yüreklendiren bir gülümsemeyle.
Sessizce ve sakince,
Kendimce,
Yaşamaya devam etmeliyim.

GİZEM YOLDAŞ

HAYAL KIRIKLARI ÜLKESİ

Merhaba hayal kırıkları ülkem!

Yine ben!

Teselli bulamamışları bastın mı bağrına buralarda ~~varken~~
yokken? Yalnız kalplere vatan oldun mu? Kimseye nazı
geçmeyenler uğradı mı parklarına?

? ? ?

Huzursuz güneşlerinden ne haberler? Hüznün yağmurlarıyla
yıkadın mı, vaktinde sulanmayan çiçekleri? Hatırı hiç
sorulmayanlar oturdular mı yine, sessizce banklarına? Acı
hatıralarını sırtlayıp gelenler oldu mu ben yokken? Peki, bir
nefeslik ömründe huzurun kokusunu

huzurun kokusunu

*huzurun
kokusunu*

huzurkokusunu alamamışlar...

Onlar hâlâ burada
değil mi?

—

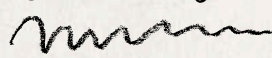
Merhaba hayal kırıkları ülkem!

Yine ben!

Söz verip de tutmayanları, cesaretsiz kalpleri almadın sınırlarına, değil mi? Ağlayan bir çift göze acımayanlar;

gündüz vakti yıldızları seçebilecek kadar şahin bakışlı olup da sevdaya kör kalanlar,

gelmedi değil mi?

Çevir tel örgüleri, yükselt duvarlarını, kapat sınırlarını!
Gelmesinler.

Merhaba hayal kırıklıkları ülkem. Yine ben!

Hadi basalım bağrımıza bu topraklarda çaresizleri, köşe başlarında saatlerce bekleyenleri, baba evine dönemeyenleri, tüm hasret mahkûmlarını, sözleri yarım kalanları...

Yarım kalanları...

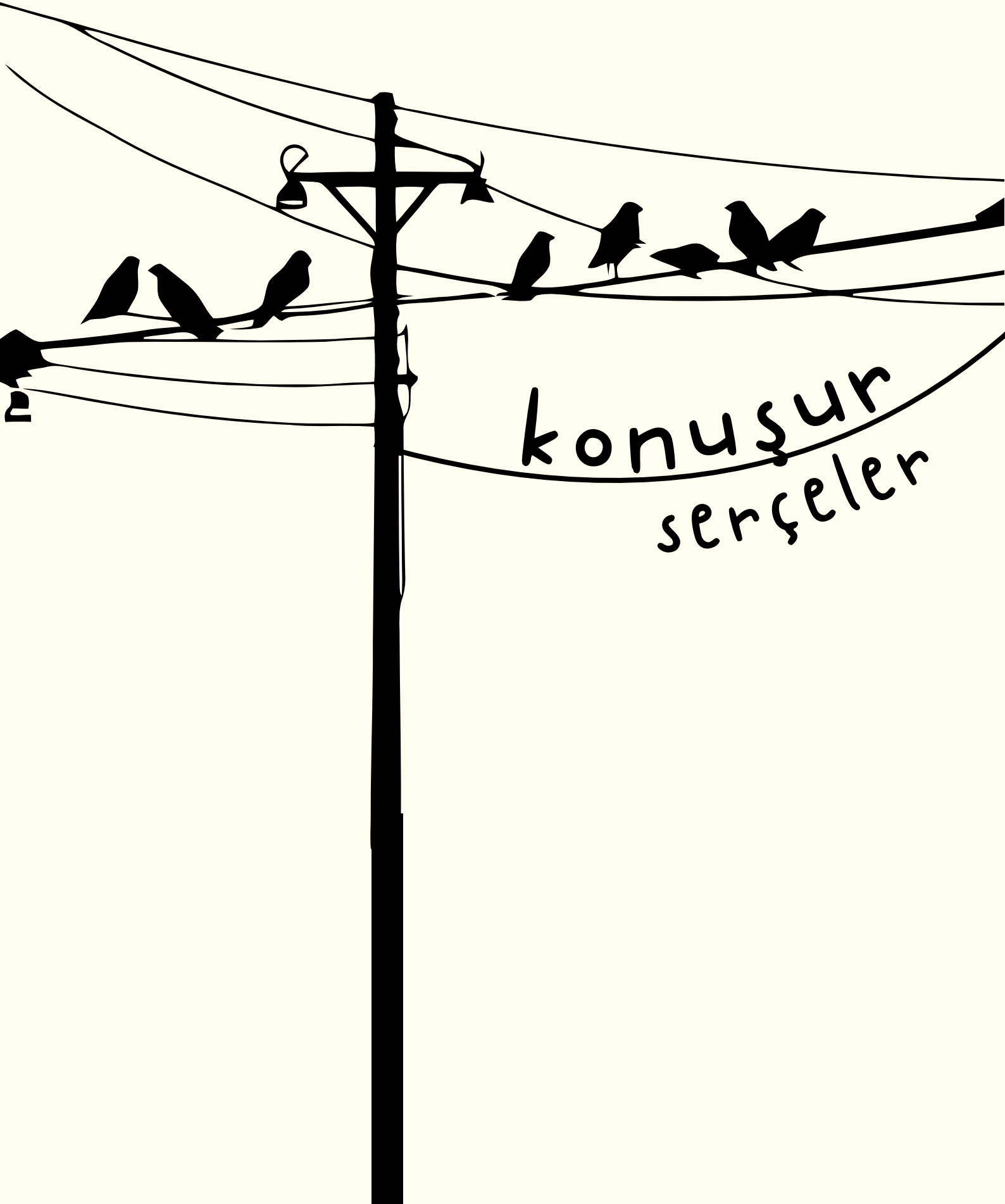
Keder okyanusuna atılmış herkesi bağrımıza basalım.

Merhaba hayal kırıklıkları ülkem! Kursağımda kalan heveslerim,

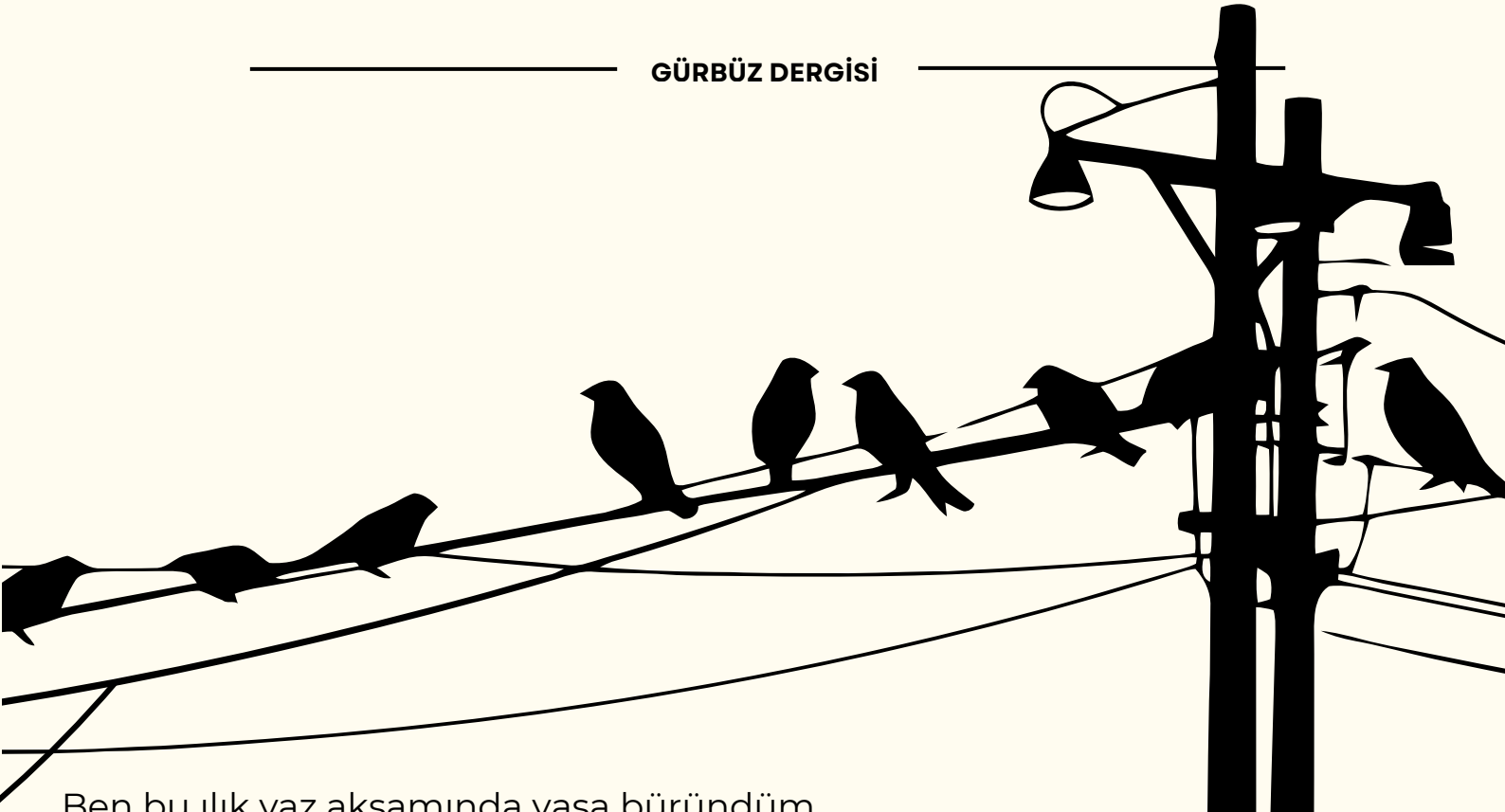
MERHABA

Aç kollarını, işte yine vatanıma geldim.

NİLGÜN ÇETİNKAYA

konuŕur
serçeler

Ben bu ılık yaz akşamında yasa büründüm.
Sarıp sarmalamam bir daha, ölsem de bu yazı.
Ne de olsa kederli yapraklarına alışığım bu gür bahçelerin.
Kanasa da ellerim, dillendirmem tek bir dikenini.

Korkutamaz beni artık hiçbir zifiri örtü.
Kara kuytuda gördüm mavinin göğünü.
Şansın ki, zamanın en yaman yönü
Güldüremez bundan sonra hiçbir yüz günümü.

Geçmez zaman, dursa da yerinde.
Yel gelir, eser geçer bizden.
Ezelden beri sende olduğumu bilseler,
Sel olur sinemde, taşar yeniden.

Taştan sıyrılıp açınca güller,
Sır gibi sakınmak küllerinden.
Savrulmadan, savurup atmalı yeniden.
Savunmadan, hiçbir közü söz ile.

Ama yine de konuşur serçeler,
Dallarına konuştuğumu görseler.
Gün dönmeden,
Gün sayarlar, güz'e gelmeden.

eylül

Ŗimdi eylüllü Ŗiirler yakıŖır bize
Biraz yağmur sonrası düŖ kaçığı bir halin var
Böyle güzel, böyle iyi kelimeler
Her Ŗey yerli yerinde ve kendinde

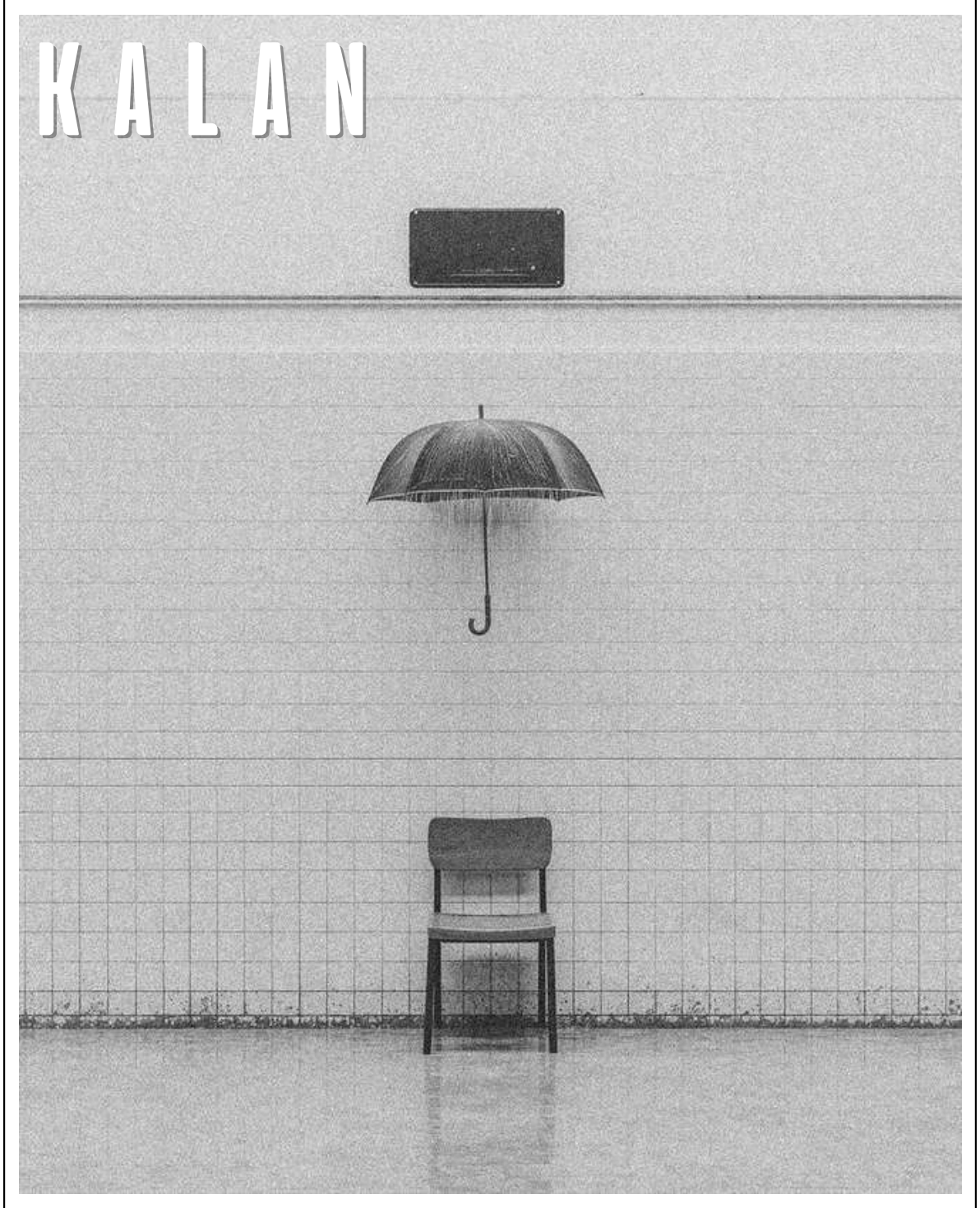
Bir ıŖık huzmesinden bakmaktayız etrafa
Görüyorsun ya karanlık yok içimizde
Gözlerin gözlerimde, sevdan iki hece
DolaŖıp durur dilimde dünyanın en güzel Ŗiiri

Geleceğe olan inancın gerçekliđinde;
Umutlu ve baharlı yarınlar bizimle deriz
Ađustos sıcağı kalan günlerde
Söylesene eylülde gülmek yakıŖmaz mı bize

YARIM

KALAN

yarım kalan

Yüzün kazılı bir resim gibi,
Gittikçe büyüyor gözlerimde.
Her nefes alışımda,
Bir hançer gibi saplanıyor yüreğime.
Bedenlerimiz birbirine bu kadar yakınken,
Ruhlarımız arasındaki bu uçurum neden?
Kendimi bulduğumu sandığım “sen”,
Kendi çabamdan ibaretmiş meğer.
Özenerek içimde büyüttüğüm çiçekler,
Şimdilerde koparılmış gibi.
İnsan benzediği kalpte kalırmış; bu daha acı...
Artık kendime bile benzemek istemiyorum.
Beni sevmediğin gerçeğiyle
Hiç bu kadar açıkça yüzleşmemiştim.
Bilmem ki nasıl anlatılır?
Hani gidersin dağlara, yaylalara,
Hani engin denizlere bakarsın;
Alabildiğine haykırmak istersin...
Bağırıyorum, ağlıyorum,
Kimse duymuyor çığlıklarımı.
Aynı yerde çiçek açarız sanmıştım...
Sen başka toprakta çiçek açtın.
“Bırak kopsun içimdeki çiçekler,” diyorum;
Yeniden filizleniyor bir bakışınla.
Şimdi gördüğüm her güzel çiçek,
Bana seni hatırlatıyor.
Ruhumu bir hüznün sarıyor.
Senden sonra anladım:
Hayatımın her anında,
Sen de vardın gölgemin yanında.
Bense senin hayatında,
Gölgesi bile olmayan
Bir silüetmişim aslında.

BEDİR HAMZA KETHÜDAOĞLU

ölüme yakın
labda'da
buluşalım

“sevgini menekşesiz ıttırdığımda
bir kibrit elimde çakaralmaz”

“Nasıl gidiyor?”

sesini duyduğum an kafamda eski bir toplu tabanca patladı
2-3 el ateş aldı herhalde

saymadım alelade

“sürüklenip düşüyorum iki gözüm”

olası bi gündü, çok olası. ona hiç soru sormadım?

ıyokuşun sonunda, o kapının önünde

“parmakları arasında gece,

başı dumanlı”

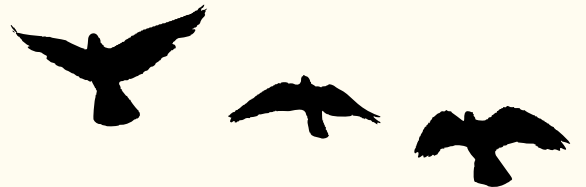
biz bir ağaç altında tanışmadık çaresiz

sen yine de bu gece erken öl

bak yarın bekler bizi kumdan kargılarla

bir güzel çocuk üfler kumlara, kayıp kuygularla

“bu günler su kokuyor bana”

baykuşlar birbiri omzuna kanar
ırmaktan akan kan benden bi tutam sevgi tutar
yoksunluğun akar şimdi akdenizin kirli sakallarından
bir gün benim de dişlerim sararır
ben sana alt dişlerimle gülerim
tuzlu suyu duru.
bir damla yağmur,
cinnet
“nasıl ki günler defteri, bitir suskun geceyi”

benden rahatsız bir yel eser
ve sarmaşık balkonundan beni izler
kaşların, her telinde ümid var
gözlerin bulutsu kanar
ben sana gündüz düşü gülümserim
unutma kendini,
evrenin ucundadır akdeniz
“nasıl ki ruhlarımız berberi”

yaşamaz bazı güzel çocuklar
sabah gözlerden kaçar
fenerlere sığmaz
kaybettiği ihtişamın hüznündedir
deniz beni izler;
yas tutar, zamanla o da yosun tutar
bedenimi ne kadar kazısam su çıkmaz
başkalarının anıları beni düne tutsak kılar
ölüme yakın menekşelerin kokusu
tüm cesaretimi kırar.

KENDİ KUYUNU *kaz-mak*

SÜMEYYE KEVSER YILMAZ

Ahlat ağacı, kültürümüzde “yaban” olanın, köksüz gibi görünen ama toprağın derinlerinde dirençle tutunanın sembolüdür. Kendi kendine büyür, kimsenin sahiplenmediği yerlerde bile var olmayı sürdürür. Meyvesi ekşi, gövdesi serttir ama kökleri inadına derindir. Nuri Bilge Ceylan, bu ağacı bir doğa parçası olmaktan çıkarır; onu bir **insan hâline**, bir **hayat metaforuna** dönüştürür. *Ahlat Ağacı*, köklerini arayan ama tutunamayan insanların hikâyesidir.

Sinan, üniversiteden yeni mezun olmuş, yazma tutkusuyla kendi dünyasını kurmaya çalışan genç bir adamdır.

**Herkesin bir tabiatı var, ondan kaçış yok.
İş bunu kabullenip, sevebilmekte...**

Ahlat Ağacı, 2018

Yazar olma hayali, hayatın bütün çıkmazlarına rağmen onu ayakta tutan bir umuttur. Ancak kasabasına döndüğü anda yüzüne çarpan o tanıdık ama yabancı hava, yalnızca taşranın kasveti değildir; aynı zamanda toplum tarafından yargılanmanın bedendeki halidir. Henüz adımını atar atmaz babasının borçlarıyla, annesinin sessizliğiyle, insanların küçümseyen bakışlarıyla karşılaşır. Sinan'ın yüzündeki o utanma ifadesi, kendi kaderine benzemekten korkan bir oğlun ifadesidir.

AHLAT AĞACI

Babası İdris, bir zamanlar köyde saygı gören bir öğretmendir; şimdi ise yavaş yavaş hayattan dışlanan, insanların gözünde küçük düşen bir figür haline gelmiştir. Evin direği olması gereken adam, zamanla kendi evinde bile bir yabancıya dönüşmüştür. Fakat o, inatla köydeki kuyusunu kazmaya devam eder. Kuyudan su çıkarma çabası aslında onun insanların gözünde yeniden var olma çabasıdır. Belki de ancak böyle kurtarabilir insanların gözündeki itibarını. En nihayetinde kuyudan su çıktığında "inandı ve başardı" sözcükleri çıkacak insanların ağzından. Yani su varlığıyla hep umut olmuştur; yaşamaya, var olmaya, yeniden doğmaya... Sinan ise babasının bu çabasına kayıtsız kalır; kendi hayalini, babasının gerçeğine tercih eder.

Ahlat Ağacı, 2018

Aslında o kadar da önemli biri olmadığımız ortaya çıktığında neden üzülüyoruz ki hemen? Bunu temel bir aydınlanma alanı olarak ele alabilirsek daha iyi olmaz mı?

İnanmak dediğimiz şey sonuçta insanın içinde başlattığı bir eylemdir. Ve güzelliğe ve aşka inanmak kadar ayrılığa da inanmak, hazır olmak gerekir. Yani her güzelliğin sonunda bir kopuş bir ayrılık pusuda bekler. Madem öyle, başımıza gelen bu gibi tatsızlıklara bizi kendi bilinmeyenlerimizle yüzleştiren hayırlı felaketler gözüyle bakmamız gerekmez mi?

Bu uğurda babasının "beni yargılamayan tek şey" dediği köpeğini bile satmıştır.

Belki de bu yüzden kitabını bastırca bile kimse okumaz. Zira kitabını okuyan tek kişi babasıdır. O an gözlerinden süzülen yaş, bir pişmanlık değil, vicdanın sessiz yankısıdır. Belki de babasının yüzüne gülmeyen kader, onun da yüzüne gülmemiştir. Çünkü oğullar da babalarının kaderini yaşar. Bunu değiştirmek ancak ve ancak kişinin çabasıyla mümkündür. Bu çabayı filmin sonunda görüyoruz.

Ahlat Ağacı, 2018

Var mı öyle pat diye hayale ulaşmak? Neler yaşadım, ne insanlar tanıdım, çoğunu unutmuş olsam da unutuşun bile bir cazibesi var. İnsan biraz da zamanın içinde süzülmesi, iyi kötü anıları birbirine karışıp belirsizleşmeli ve silinip gitmeli.

Filmin sonunda baba ile oğul arasındaki mesafe, bir kuyu başında sessizce kapanır. Sinan, babasının delilik sandığı umudun aslında bir direniş olduğunu fark eder. Babasının kazdığı kuyuya iner, elleriyle toprağı kazmaya devam eder. Bu sahne bir teslimiyet değil, bir kabullenıştır. Sinan, babasının toprağı gömdüğü inancı devralır; onun yarım kalan kuyusunu kendi elleriyle tamamlama mücadelesi verir. Artık o da bir ahlat ağacıdır: yaban, sert, yalnız ama kökleriyle barışık.

Beyza Özyurt
Kasım, 2024